



## Bezpłatne badania profilaktyczne jelita grubego

Profilaktyka nowotworów dolnego odcinka przewodu pokarmowego realizowana przez OPEN S.A. na terenie całej Wielkopolski w latach 2024 - 2027

Badanie kierowane do kobiet i mężczyzn w wieku 50 - 74 lata z terenu Wielkopolski



## Kto może wziąć udział w projekcie?

Grupę docelową projektu stanowią osoby w wieku 50-74 lata, które uczą się, pracują lub zamieszkują, a w przypadku osób bezdomnych przebywają na obszarze województwa wielkopolskiego, u których nie rozpoznano wcześniej nowotworów złośliwych jelita grubego i otytnicy i którzy nie byli leczeni w tym zakresie, a jednocześnie w momencie przystąpienia do programu, jak również w trakcie jego uczestnictwa nie korzystają/nie będą korzystać z analogicznych świadczeń realizowanych w ramach środków publicznych, krajowych lub unijnych.

## Warunki udziału w programie:

- ♦ udział w spotkaniu edukacyjnym,
- ♦ poprawne uzupełnienie i podpisanie formularzy rekrutacyjnych,
- ♦ wypełnienie pre- i post-testu wiedzy,
- ♦ zgłoszenie się w wyznaczonym terminie z dokumentem tożsamości i przygotowaną próbką kału.

W ramach programu prowadzona jest edukacja indywidualna w siedzibie OPEN przy ul. Kazimierza Wielkiego 24/26 w Poznaniu, a także w wybranych zakładach pracy.

Więcej informacji na temat profilaktyki nowotworów jelita grubego, informacje o planowanych spotkaniach edukacyjnych, terminach oraz miejscach badań oraz możliwość pobrania wyniku badania jest dostępna na stronie internetowej programu:

[www.openbadania.pl](http://www.openbadania.pl)

## Szczegółowych informacji na temat projektu udziela:

Ośrodek Profilaktyki i Epidemiologii Nowotworów  
im. Aliny Pienkowskiej S.A.

Biuro Programów Profilaktycznych

ul. Kazimierza Wielkiego 24/26, 61-863 Poznań

T: 61 851 86 27 w. 4

## Czynniki ryzyka zachorowania

- ♦ wiek - ryzyko wzrasta po 50 roku życia,
- ♦ przewlekłe choroby zapalne przewodu pokarmowego,
- ♦ uwarunkowania genetyczne,
- ♦ występowanie raka jelita grubego w rodzinie,
- ♦ nadmierna masa ciała,
- ♦ dieta bogata w czerwone mięso (wołowina, wieprzowina, baranina), przetworzone mięso (pasztety, parówki, mie-lonki) oraz tłuszcz, a uboga w błonnik i wapń,
- ♦ spożywanie alkoholu,
- ♦ palenie tytoniu,
- ♦ siedzący tryb życia,
- ♦ niska aktywność fizyczna.

## Daj sobie szansę - zbadaj się

W około 20% przypadków raka jelita grubego występują powiązania rodzinne, które mogą być spowodowane dziedzicznymi predyspozycjami lub bardzo podobnymi czynnikami środowiskowymi. Około 5% nowotworów jelita grubego związanych jest z syndromami rodzinnymi, które predysponują do wystąpienia tego nowotworu. Podwyższone ryzyko zachorowania obserwuje się szczególnie w przypadku występowania w najbliższej rodzinie nowotworów jelita grubego przed 50 r.ż. oraz kiedy wystąpiło więcej niż jedno zachorowanie u krewnych pierwszego stopnia. Uczestnicy projektu będą mieć możliwość wypełnienia ankiety genetycznej, która zostanie przeanalizowana przez specjalistów z onkologicznej poradni genetycznej OPEN.

## Czynniki działające ochronnie

- ♦ dieta bogata w warzywa, owoce i produkty pełnoziarniste (ciemne pieczywo, kasze, makarony, ryż, orzechy, nasiona, strączki),
- ♦ ograniczenie spożycia czerwonego mięsa i unikanie przetworzonego mięsa,
- ♦ utrzymywanie odpowiedniej masy ciała,
- ♦ regularna aktywność fizyczna,
- ♦ długotrwałe przyjmowanie niesteroidowych leków przeciwzapalnych (np. kwas acetylosalicylowy).

## Objawy na które należy zwrócić uwagę

- zmiana częstości wypróżnień,
- długotrwałe lub naprzemiennie występujące biegunki lub zaparcia,
- zmniejszenie średnicy wydalanego stolca,
- dyskomfort w jamie brzusznej,
- długotrwałe zmęczenie,
- zmniejszenie masy ciała bez wyraźnej przyczyny.

Krew nie zawsze jest widoczna gołym okiem, dlatego przeprowadzane jest badanie laboratoryjne próbki kału pod kątem występowania krwi utajonej. Nowotwór jelita grubego na wczesnym etapie rozwoju nie daje żadnych wyraźnych objawów ani dolegliwości. Z tego powodu tak ważne jest wykonywanie badań przesiewowych, które dają możliwość wykrycia choroby możliwie jak najwcześniej, przed wystąpieniem objawów.

## Badania przesiewowe w programie

- ♦ test na obecność krwi utajonej w kale (test FIT),
- ♦ kolonoskopia.

W ramach programu profilaktycznego realizowanego przez OPEN, osoby z terenu Wielkopolski w wieku 50-74 lat mają możliwość skorzystania z bezpłatnego badania na obecność krwi utajonej w kale, a w przypadku nieprawidłowego wyniku z wykonania bezpłatnej kolonoskopii w znieczuleniu ogólnym.

## Przygotowanie próbki do badania

- ♦ przygotowanie próbki kału zgodnie z instrukcją dołączoną do zestawu - podpisana PESEL i nazwisko,
- ♦ minimum 48 h przed przygotowaniem próbki nie należy spożywać alkoholu,
- ♦ próbkę najlepiej przygotować bezpośrednio w dniu oddania jej do badania, do czasu przekazania przechowywać ją w temperaturze 2-8 °C,
- ♦ przed przeprowadzeniem testu nie jest wymagana żadna dieta.

## Przebieg badania

### Etap I

- ♦ wykonanie testu na obecność krwi utajonej w kale,
- ♦ zgłoszenie się w wyznaczonym terminie z dokumentem tożsamości i przygotowaną próbką kału,
  - ♦ wynik prawidłowy – ujemny (negatywny) – koniec badania profilaktycznego,
  - ♦ wynik nieprawidłowy – dodatni (pozytywny) – stwierdzenie występowania krwi w kale i możliwość wykonania kolonoskopii w ramach programu.

### Etap II

- ♦ wykonanie badania kolonoskopowego u osób z nieprawidłowym wynikiem testu na obecność krwi utajonej,
  - ♦ bezpłatnie w ramach programu,
  - ♦ bez skierowania,
  - ♦ w znieczuleniu ogólnym,
  - ♦ w warunkach ambulatoryjnych,
  - ♦ ze zwrotem kosztów dojazdu do Poznania na badanie dla osób uczestniczących w projekcie,
  - ♦ ze zwrotem kosztu zakupu płynu niezbędnego do przygotowania do kolonoskopii.

## Odbiór wyniku badania

- ♦ W celu pobrania wyniku badań przez Internet należy wejść na stronę internetową: [www.badaniaopen.pl](http://www.badaniaopen.pl) i wpisać swój numer PESEL w polu **ZALOGUJ w okienku WYNIKI BADAŃ**.
- ♦ Po wprowadzeniu numeru PESEL, na wskazany wcześniej w ankiecie numer telefonu komórkowego zostanie przesłane hasło, które należy wpisać w odpowiednie pole.
- ♦ W przypadku wyniku nieprawidłowego dodatkowo wynik ten zostanie przesłany pocztą na podany w formularzu adres zamieszkania, a także do lekarza rodzinnego wskazanego podczas przekazywania próbki.

- **Nowotwory dolnego odcinka przewodu pokarmowego (tj. nowotwory złośliwe jelita grubego i odbytnicy) to jedne z najczęściej występujących schorzeń nowotworowych w całej Europie, w tym również w Polsce.**
- **Zapadalność na te nowotwory w naszym kraju systematycznie rośnie.**
- **Większość przypadków nowotworów złośliwych jelita grubego można by uniknąć.**
- **Szacuje się, że liczba zachorowań mogłaby być nawet o 50% niższa dzięki zmianom w stylu życia, a blisko 90% osób, które zachorowały mogłyby przeżyć, gdyby choroba została wykryta odpowiednio wcześniej.**

Najbliższe spotkanie edukacyjne w twojej okolicy odbędzie się:

miejsce na wypisanie daty i miejsca spotkania

Osoby, które chciałyby wziąć udział w projekcie, a posiadają specjalne potrzeby proszone są o kontakt telefoniczny pod numerem tel. 618518627 w. 4 bądź mailowy, [osrodek@open.poznan.pl](mailto:osrodek@open.poznan.pl) w celu zapewnienia usług dostępnościowych.